

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16P/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123201133
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Pecuchová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123201133.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Pecuchovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa - W. Z., narodený XX.X.XXXX, O. T. R., v konaní zastúpený procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov - matky: U. S., nar. X.X.XXXX, t. č. bytom T. G., V. XX, O., a otca: X. Z., nar. X.X.XXXX, t. č. bytom T., Q. XXXX, Z. o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia, t a k t o

rozhodol:

I. Maloletý W., nar. XX.X.XXXX, sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku s tým, že zastupovať maloletého v bežných veciach a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia.

II. Matka je p o v i n n á platiť na maloletého W. výživné v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

III. Styk matky s maloletým W. sa n e u p r a v u j e.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 31P/47/2022-42 zo dňa 26.10.2022 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému W..

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 24.2.2023 domáhal zmeny zverenia maloletého, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca s tým, že matke bude uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 30 eur mesačne.

2. Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že maloletý W. bol ostatným rozhodnutím súdu zverený do striedavej starostlivosti oboch rodičov, avšak matka mala toho času problémy s výchovou maloletého syna. Navrhovateľ poukázal na ďalšie dieťa, o ktoré sa matka stará a ktoré dieťa nechodí do školy. Poukázal na to, že matka bola v pátraní Ministerstvom vnútra SR.

3. Uznesením č. k. 16P/11/2023-8 zo dňa 27.2.2023 bol maloletému dieťaťu ustanovený opatrovník na zastupovanie v konaní.

4. Matka prevzala návrh spolu s predvolaním na pojednávanie dňa 9.3.2023, pričom k podanému návrhu sa nevyjadrila.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením návrhu na začatie konania, rozhodnutím č. k. 31P/47/2022-42 zo dňa 26.10.2022, oznámením sociálnej poisťovne zo dňa 3.3.2023 a 8.3.2023, správou ÚPSVaR Ba zo dňa 15.3.2023, správou ÚPSVaR Hlohovec zo dňa 16.3.2023, výsluchom otca a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

6. Rozhodnutím č. k. 31P/47/2022-42 zo dňa 26.10.2022 súd zveril maloletého W. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s tým, že výživné a styk počas striedavej osobnej starostlivosti neurčil.

7. Podaným návrhom sa otec domáhal zmeny pôvodného rozhodnutia tak, aby súd zveril maloletého W. do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko matka sa o maloletého nestará.

8. Súd sa oboznámil s lustráciou sociálnej poisťovne vykonanej súdom dňa 27.02.2023, z ktorej vyplýva že, otec bol zamestnaný od 01.09.2019 do 02.01.2023 v spoločnosti KOVEX s.r.o. u matky nevyplývajú žiadne zamestnania.

9. Súd sa ďalej oboznámil s lustráciou registra obyvateľov ku dňu 27.02.2023, z ktorej vyplýva, že trvalý pobyt matky je v obci O. a otec: Z. XX, Z..

10. Zo správy ÚPSVaR Ba zo dňa 1.3.2023 vyplýva, že U. S. poberala prídavok na dieťa od 1.1.2022 do 30.6.2022 v sume 51,76 Eur, od 1.7.2022 do 31.12.2022 v sume 60 eur a od 1.1.2023 v sume 120 eur, pričom prídavok na dieťa poberá na dve nezaopatrené deti - Q. a W.. Od 1.3.2020 do 30.9.2022 poberala rodičovský príspevok. Z oznámenia sociálnej poisťovne zo dňa 3.3.2023 vyplýva, že menovaná nebola poberateľkou žiadnej dávky. Z oznámenia sociálnej poisťovne l. zo dňa 8.3.2023 vyplýva, že navrhovateľ, otec, si požiadala od 13.1.2023 o dávku v nezamestnanosti, pričom súčasťou oznámenia bolo potvrdenie o poberaní nemocenského od 1/2022 do 12/2022.

11. Zo správy ÚPSVaR Ba zo dňa 15.3.2023 vyplýva, že bol vykonaný rozhovor s matkou a šetrenie v domácnosti matky dňa 14.3.2023, z ktorého vyplýva, že pomery u matky sa nezmenili. Býva s partnerom na T. G. s deťmi Q. a W., pričom obývali dve izby. Matka mala izbu s deťmi, so spojenými lôžkami, kde spávala matka s deťmi. Izba bola účelne zariadená pôvodným nábytkom. Deti mali k dispozícii dva paplóny a matka mala deku. W. počas návštevy sedel na lôžku obklopený pastelkami, hračkami. Maloletý bol počas návštevy veselý, na otázky odpovedať nechcel. Matka informovala, že u maloletého sa realizuje SOS v zmysle ostatného rozhodnutia. Maloletého si vyzdvihla počas víkendov, tvrdila, že mal vši, avšak pre krátkosť času nebolo možné si to všimnúť. Matka uviedla, že odovzdávanie maloletého nastáva na železničnej stanici a vždy to bolo nepríjemné, nakoľko otec matku zhadzuje. Matka k návrhu otca na zmenu zverenia uviedla, že si je vedomá zložitej situácie, pričom so zverením maloletého otcovi bude súhlasiť s tým, že bude žiadať úpravu styku. Matka mala za bývanie mesačne uhrádzať sumu 350 eur, ktorú platí jej partner. Matka je nezamestnaná, nebola evidovaná na úrade práce. Jej príjmom boli prídavky na maloletého W. v sume 60 eur, pričom na maloletú Q. poberá prídavok obec O.. Tiež mala príjem z dlžného výživného v sume 60 eur od pána V.. Ostatné výdavky uhrádzal partner matky. Matke bol uložený trest povinnej práce rozsudkom OS Trnava sp. zn. 8T/52/2021 zo dňa 2.6.2022. Maloletá Q. si neplní povinnú školskú dochádzku z dôvodov na strane matky, z ktorých dôvodov bolo matke navrhnuté umiestniť maloletú do NOS, pričom matka mala záujem sa vyhnúť ústavnej starostlivosti. Dňa 2.3.2023 bola matke doručená výzva na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody. Záverom sa v správe uvádza, že matka sa nachádza v nepriaznivej životnej situácii, nemala vytvorené vhodné sociálne - ekonomické podmienky na výkon osobnej starostlivosti o maloletého W.. Pokiaľ by bol maloletý zverený otcovi, navrhli upraviť styk matky a maloletého.

12. Zo správy ÚPSVaR PN pracovisko Hlohovec zo dňa 16.3.2023 vyplýva, že bolo vykonané šetrenie v domácnosti otca, z ktorého vyplýva, že žije na ubytovni O. B. Z., kde s maloletým obýva jednu miestnosť vybavenú nábytkom. Maloletý disponuje vlastným lôžkom s dostatkom oblečenia, hygienickými potrebami i hračkami. Hygiena v domácnosti bola na slabšej úrovni, otec sa zaviazal, že vykoná nápravu, riešil aj nové bývanie. Dňa 14.3.2023 ÚPSVaR Hlohovec informoval starší syn matky, že matka má dňa 15.3.2023 nastúpiť na výkon trestu, s ohľadom na čo sa otec dostavil vyzdvihnúť maloletého W., hoci mal byť v starostlivosti matky. Matka s otcem sa dohodli, že pokiaľ bude matka vo výkone trestu, bude starostlivosť o maloletého vykonávať otec. Dňa 10.3.2023 sa dostavil na úrad otec

spolu s maloletým, avšak nebolo možné vykonať pohovor s maloletým, nakoľko nemal komunikačné schopnosti aby vypovedal k veci. Maloletý bol hanblivý a vyžadoval prítomnosť otca.

13. Na pojednávanie konané dňa 3.4.2023 sa nedostavila matka, ktorá mala vykázané doručenie predvolania a svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila a ani nežiadala o odročenie pojednávania. Súd pojednával v jej neprítomnosti. Otec sa na pojednávaní vyjadril, že trvá na podanom návrhu, aby bol maloletý W. zverený do jeho starostlivosti. Toho času bol otec nezamestnaný, avšak poberal dávku v nezamestnanosti vo výške: január 498 eur, február 470 eur. K svojim mesačným výdavkom uviedol: ubytovanie 175 eur, električka 15 eur, úvery a pôžičky nemá, nevlastní auto ani nehnuteľnosť. Ďalšie výdavky uviedol: telefón 8 eur, na stravu 200 eur aj spolu s maloletým, oblečenie: maloletý 90 eur, úspory momentálne nemal. Otec má účet v banke - Slovenská sporiteľňa. Jediný jeho príjem bola dávka. Zdravotný stav maloletého bol dobrý, bol zapísaný do škôlky, ale nechodí tam, bol tam iba 4x. Otec uviedol, že od mája bude pracovať, čiže maloletý bude chodiť do škôlky na ulici Z. B. Z.. Maloletému od narodenia ubieha oko, otec s ním chodí len k očnému. Navrhol výživné od matky v minimálnej výške. Procesný opatrovník uviedol, že navrhuje zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca. Otec je pravidelne monitorovaný zo strany ÚPSVaR a taktiež zo strany terénnych pracovníkov mesta Z., ktorí sú nápomocní otcovi. Pracovníci pomáhajú otcovi vybaviť sociálny byt a v prípade, ak bude maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, začne s otcom spolupracovať CDR V. za účelom pomoci otcovi s rodičovskými zručnosťami. Styk s matkou navrhujeme neupraviť. Výšku výživného ponecháva na úvahe súdu.

14. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

16. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine (ďalej len „ZR“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 65 ods. 1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

19. Podľa § 25 ods. 1 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

20. Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

21. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

26. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

29. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je podaný dôvodne. Z obsahu podaného návrhu ako i listinných dôkazov založených do súdneho spisu vyplýva, že rodičia maloletého W. nežijú toho času v spoločnej domácnosti, pričom sa nerealizuje striedavá osobná starostlivosť v zmysle ostatného rozhodnutia tunajšieho súdu, vzhľadom k tomu, že matka maloletého W. mala nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody a maloletý sa nachádzal u otca. Otec maloletého W. nemal vedomosť o matke, pričom matka sa na pojednávanie nariadené súdom nedostavila, hoci mala vykázané doručenie predvolania. Bolo zrejmé, že toho času vykonáva osobnú starostlivosť o maloletého výlučne otec. Vzhľadom na uvedené súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca s tým, že zastupovať maloletého v bežných veciach a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností súd musí rešpektovať ustanovenia § 28, § 38 a § 39 zákona o rodine, v zmysle ktorých ustanovení sú nositeľmi práva zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa obaja rodičia. Zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností môže súd rodičovi výlučne z dôvodov, ktoré sú uvedené v ustanovení § 38, t. j. buď pozastavením výkonu, obmedzením výkonu alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností (viď rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/265/2019). Súd nezistil dôvod, pre ktorý by mal výlučne otec maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a preto rozhodol tak, že zastupovať maloletého v bežných veciach a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia.

32. Pri určení výšky výživného matky k maloletému W. súd vychádzal z návrhu otca, ktorý navrhol minimálne výživné. Súd vykonanými lustráciami nezistil, že by matka bola zamestnaná a nebola známa ani evidencia predošlých zamestnávateľov. Otec nemal vedomosť, že by matka maloletého vlastnila hnutelné či nehnuteľné veci. Súd preto uložil matke povinnosť platiť výživné v minimálnej výške a to s poukazom na § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

33. Styk matky s maloletým súd podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine neupravoval, nakoľko to navrhol otec a procesný opatrovník.

34. Vo výroku IV. súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 31P/47/2022-42 zo dňa 26.10.2022 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému W. a to vzhľadom na potrebu novej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

35. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, štvormo, okrem osôb, ktoré sa tohto práva vzdali po vyhlásení a odôvodnení rozsudku.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, b) príkazom pohľadávky, c) predajom hnutelných vecí, d) predajom cenných papierov, e) predajom nehnuteľnosti, f) predajom podniku, g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa § 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí a povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.